

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrletno 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrletno 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četristopne petivrstne 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opisništvo, na katero nase blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. i. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Slovenci in narodna jih delavnost.

VI.

X. Preiskavajе vzroke slabim našim narodnim uspehom opazujemo kakor nemalo pričino tej prikazni: splošno pomenjkanje pogumnosti in srčnosti.

Nasproti sovražniku, ki pri nas večidel od naše lenivosti živi, upada našim rodoljubom predrado sreč; v volitvenih bojih se posebno nekakova medlost in plašnost pokazuje, katera v očeh prevzetnjakov vzrokuje ne samo črt na nas, nego, kar je dosti neznosnejše, preziranje in zasmeh.

Kako pohlevno se ponašamo mi na svojej zemlji! Mi boga hvalimo, da nas tuje in prišleci sploh šče trpe! Mi kličemo sredi največjega svojega pritiskanja in gnetenja svoj: „bog pomagaj!“ V naših žilah ne teče, kakor bi trebalo, vroča, gorka kri, nego oni Turgenjev-ov „lait coupé“, po naše — siratka. Žalostna ta vloga „golobinje“ naroda na današnjem svetovnem pozorišču! Čas je bogme! da slečemo „pastirsko“ pohlevnost, da se osvobodimo onih temno — in rahločutečih nra- vov, „kateri naš narod toli kinčajo!“ Kakor smo v politiki razvrgli one fraze o „neomajenosti“, „zvestobi“ (do prebičenja), „mirnej udanosti“ itd., tako moramo v socialnem življenju pustiti vso ono sanjarsko sentimentalnost, katera nas dela „krotke ovčice“, od vsakega, komur se ljubi, strižene in davljene. Opašimo si ledja z mečem hrabrosti, srčnosti! Bodimo vsaj v največej sili srčni brambovi svoje lastnine!

Prilik ponuja nam se zares mnogo. V sre- njah nasprotjujmo hlapčevske sužnjosti, katero sužnjujo bojzljive duše, koje se „zamere bojé“, nasproti dvema, trem krivičnikom. Drzno zasa- jajmo svoja politična načela v sredino zbezanega ljudstva, v občinske zборе, kjer navadno topost in mehkost vsako višo gospodarstveno in politično misel zadušuje. Bodimo tam hrabri zagovorniki narodnega jezika, narodne šole, in skrbimo,

da začnemo tu („v malej državi“) svobodni Slo- venci postajati. Kakova neskončna sramota to nezboljšljivo, to suženjsko, to podlo (ničvredno) nemčevanje v občinskih pisarnicah! Znebodimo se ga vendar enkrat; postavimo zdrav razum na mesto brezumnega nemškega „kancljiškega sloga“!

Prilika nam se ponuja, hrabrost svojo poka- zati nasproti državnim uradnikom, kateri so na ravnopravnost vseh narodov prisegli, a v dejanji vse nasprotno delajo. Navadite se prena- šati možko, odvažno ta plačana državna lica, ka- tera so dnes tu, jutri tam, vi pak ménite, ka so svoje korenine na sežnje v vašo zemljo pognali. Spomnite jih, kaj je jih namen, kaj tirja od njih blagost države, kaj naš narod. Ne ustrašite se jih (navadno odurnega) posmehovanja, odvrnite jim, ka so oni zaradi vas tu (in sploh na svetu), a ne Vi zaradi njih. Ne bojte se teh svojih pred- stojnikov, ako imate čisto včst in ako tirjate vse zakonito. Ondaj bode tudi v nje prepričanje pro- drlo, ka naš narod nij „zmešanica“ od vseh vet- rov svetá, nego narod, živ, samorasel, tirjajoč svoje narodno in politično pravo, pripravljen, za to pravo zastaviti tudi svoje imenje, če treba tudi življenje. „Nič vreden národ, ki za svojo čast in pravo ne žrtvuje vsega, kar ima!“

Največa, najslajnejša prilika pak, pokazati svoj pogum, ponuja se narodom nasproti vladam, kedar te začnejo osobno in narodovo svobodo krušiti. Sveta jeza mora protresti vsakega držav- ljana, vsakega narodnjaka, kedar vidi, kako se človeške, kakó državljanske pravice od vlad v blatu gazijo. Angleški narod je sijajni primér vsakemu narodu, kako se ima ta svoboda nasproti vladam braniti. Gorjé ministru, kateri bi tam po krivem koga zaprl ali vsaj čutno razžalil. Narod bi se gromadami vzdignol in krvavo maščevanje z oboroženo roko tirjal. Zato nahajamo v vseh kujigah narodo-gospodarstvenih ostro opombo narodom, kako naj so oni proti svojim vladam na vednej preži. „Ravno tako važna za vsaki narod je bramba jegova proti vladi, kakor bramba svoje

lasti in poštenja nasproti zunanjim napadom“ Slovincem se dostikrat ponuja ta prilika; naj jo tudi odvažno porabijo!

Posebno pogumnost pa potrebujejo naši po- slanci. Koliko bi pri nas stvari vse drugače bile, ako bi naši poslanci več pogumnosti, več odvažnosti kazali. Oni bi morali prepričanje imeti, da so vodniki narodu, a da narod brez čvrstih, hrabrih vodnikov nij drugo nego čreda brez pastirja; oni bi morali premišljevati o zvezi, ka- tera je v njih hrabrem postopanju in v vedenji vsega naroda. To je eden glas, doneč od Soče do Drave: „Mi nijmamo voditeljev; naši „vodi- telji“ so premehki, premalo odvažni; narod bi rad jih sledil, a vodstva nij!“ Kakovo polzeve poti hodi naša slovenska politika, ker nij hrabrosti vo- diteljev. Macchiavelli tirja kakor prvi pogoj od vsakega naroda, da si naj izbere hrabrih vod- nikov in pristavlja, da vsaki narod in vsako ljud- stvo najraje za hrabrimi vodniki hodi, med tem ko se od bojzljivih, medlih brž odvrne. —

Ako torej hočemo kaj več doseči od vlade, ako hočemo sovražniku grozo delati, ako hočemo svoj narod zvest za saboj imeti, treba, da narod- njaki, posebno pa naši poslanci krepkeje, srče- neje, da! včasih brezobzirno nasproti našim protivnikom postopajo. Proč z medlostjo! „Korajža velja!“

Dopisi.

Iz Ljubljane, 22. julija. [Izv. dop.] (Slovenskim dijakom pri odhodu). Čas je tu, dragi dijaki, ko zapustite mesta svojih iz- obraževališč in se zopet povrnete v ljube rojstvene kraje. Po trudapolnem letu boste zopet vživali mir v kraji, kjer ste preživeli morebiti najsrčneje dni svojega življenja. Z bogom torej, srečne počitnice! — Imam pa željo na srečo, katero Vam moram razodeti, predno odidete, in zarad katere sem se posebno namenil spisati te vrstice. Velikokrat in v mnogih časopisih se je uže poudarjalo, da naj

Listek.

Nekaj o narodnih veseljah v Slavoniji.

Spisal Božidar Flegerič.

(Dalje in konec.)

Dolge zimske noči prikračuje si mladina o- bojega spola na „prelu“, kar je ena izmed naj- večjih veselje. „Prelo“ se imenuje shod mladine cele vasi v eni hiši po dovoljenji gospodarjevem (kučegazde) vsak večer, kder prede ženstvo pre- pevaje in veselé se, a moški eden drugemu, kar se jim je za dne v šumi ali na polji pripetilo, pripovedajo. Potem jame eden ali drugi vsako- jake pripovedke pripovedati, postavim: o vilah, čarobnicah, volkodlakih, pošastih, junakih itd., a drugi okolo njega sedeči ga pazljivo in pozorno čude mu se poslušajo, ali ako ne to, bere eden izmed njih Satir, *) Kačiča, **) ali druge šaljive,

v narodnem duhu pisane knjige. Ako čitatelj lepe stvari predloži, da se vsem dopadajo, dobi od deklic za dar „ošafa“, (suh za zimo pripravljen sad, jabelka, hruške, slive, orehi, itd. skup zove se „ošaf“. Beseda je turška), česar vsaka neko- liko vsak večer soboj prinese.

Pri tej priložnosti pojejo se tudi enemu mož- kemu in eni ženski navadne pesmice, postavim:

„Što se ono zeleni,
Pod Marini pendžeri;
Il je šuma? il je bor?
Il je Marin dogovor? —
Nit je šuma, nit je bor,
Več je Marin dogovor,
Lipi Tomo tu pa
Ljubi Maru svaki dan“

Po takih pesmicah nastaje navadno grohotni smeh in osobi, katerima se je odpelo, se sramu- jete in ste v silni zadregi, posebno, ako se takima dvema poje, ki se črtita, ali ki se ljubita. „Djerz“ mora nazoč vseh deklico poljubiti. Prelo je tudi izvirališče ugank (zagonetkah), katere se zadajejo, da se kratki čas in da se smeh med društvom iz-

buja. Tako postavim pita eden drugega: kaj je to „Visi visuljak, trči trčuljak, al' govori trčuljak, da mi je onaj visuljak?“

Potem vsi po redu uganjajo, dokler ena ali druga osoba ne zaklikne: „prase i žir“. Na to se vsi veselo smejejo čude se, da take naravne stvari nijso mogli (pogoditi) uganiti. Na prelih ima mla- dina tudi večkrat gostije, katere za svoje prihran- jene denarje da narediti. Take gostije so največ o nedeljah in praznikih. Po takih gostijah igrajo se vsakojake igre, od katerih hočemo tukaj neko- liko jih priobčiti.

1) „Prstenak“, kateri se igra tako-le: Vsi nazoči obojega spola roke stisnovši posedejo po redu. Potem vzame ena izmed deklic prsten med dlani (od tega je igri ime) in ga nosi od ene do druge osebe kazaje ga vsak. dokler ga onej v roki ne izpusti, kateri ga je namenila. Ko se to konča, pozove ona dve na strani stoječi deklici, od katerih ene angela, a druga pa vruga pred- stavlja, naj uganete, katera osoba ima prsten? Najpred uganja po trikrat angelj, in ako ugane, odvede si ono osebo, ki je prsten imela, na od- ločeno mesto „raj“. Ako pa neugane, jame vrug uganjati, no samo dvakrat; ako pogodi, odpelje si svojo osebo v pekel, ako ne, začne „sudac“ dru-

tissimo, sub nomine Satyri, abusus Slavoniae ludit Slavoniamque instruit“

**) Andrija Kačič Mioš č. rojen v Primorji leta 1759. Umril 1783. Učen faradžkan. O njem piše Šafařík — „Ein u gewöhnlich s Dichte-talent bekunnt seine herrlich n Volksg sä g3“ etc. Popisal je prvi narodne pe mi.

*) Satir je napisal Matija Anton Relkovič von Ehren- dorf, bivši častnik v sedmoteni vojski (1756 — 1763) v Prusiji. Relkovič je rojen v vasi: Svinjar, v okraji Gradiške, v drugi četrtini pretoklega sto- letja. Umril je v pokoji v Vinkovcih, kder je njegov sin župnikoval. Satir iliti „divji čovik“, je prvokrat tiskan v Draždanih 1761. Drugokrat za polovico pomnožen v Oseku 1779, in tretjekrat v Oseku 1822. Krčalić piše o tej pesmi „M. A. Relkovich inter militaria sua servitia versu Slavonico elegan-

se nabirajo povesti in pesmi med slovenskim narodom; ne morem kaj, da vas opominjam tega tudi jaz, dobro vedoč, da imaste posebno vi prilžnost in sposobnost za ovi posel.

Živeči v sredi med slovenskim ljudstvom, bi vam ne prizadejalo nobene sitnosti, lotiti se omenjene naloge in v dveh mesecih naberete lahko precejšno zbirko tacega blaga, ki ne bode koristila le našemu slovstvu, ampak tudi vam samim; kajti izobraževajoči se v tujem jeziku, beroči tuje knjige, 'zgodí se le preleško, da se nehote otuji tudi vaše mišljenje in vaš duh. Ako bi pa hoteli kedaj postati slovenski pisatelji — česar se nadejamo — bilo bi vam to v veliko škodo, ker pisatelj najde le tedaj pot do srca narodovega, ako tudi zajema iz njegovega srca.

Da so take zbirke zelo koristne za povzdigo slovstva, to so sprevideli vsi izobraženi narodi. Iz njih namreč se razvidi narodovo mišljenje in njegove lastnosti, z njimi se bogati in očiščuje jezik in druge nam zopet kažejo zvezo narodovo s zgodovino in mythologijo, in v slednjem oziru so še posebne veljave. Sploh pa podelé slovstvu pravo narodno podlogo, na kateri edini more vspeh imeti. Narodi, katerih literatura stoji na tujem temelji, ne bodo prišli daleč, njih slovstvo je stvar in lišp učenjakov, a na ljudstvo nema nobenega vpliva. V dokaz naj nam služi literatura Rimljanov.

Ne nabirajte pa samo pesmi in povesti, ampak tudi vraže, pregovore, besede, uganke, imena orodja in popisavajte posebno šege in obnašanja pri raznih opravilih in veseljah, ker tudi te niso tako brez pomena, kakor bi človek navadno mislil. Veliko se jih je ohranilo še iz starih paganskih časov, veliko jih spominja na nekdanje življenje narodovo in da rečem skratka: „Globok pomen leži v navadah starih“.

Dalje nabirajte besedoigre (Wortspiele), kratkočasnice in smešnice, katerih se — izvzemši one o Ribničanih, Poljancih in družih — toliko nahaja mej slovenskim ljudstvom; saj ne pridejo trije očetje skupaj, da ne bi povedal kedo kake „španske“, da se mora človek iz srca smijati. Vse, kar naberete, priobčite v kakem časopisu ali pa izročite slovenski Matici, ali „Narodni tiskarnici“ da pri prilžnosti obelodani.

Gotovo boste na ovi način najkoristneje porabili svoje počitnice, in slovenski narod vam bode enkrat hvaležen za vaš trud.

A. L. B.

Iz Primorja, 22. jul. [Izv. dop.] Da je čudni nasvet, naj „Slov. Matica“ stopi na obrtnijsko polje in naj konkurira z delniško narodno tiskarnico, srečno padel, to je nas primorske Slovence prav obveselilo, za to, ker smo bili prej prav nevoljni, ko smo po novinah čitali, da si nekateri

gospodje vse prizadevajo drugim narodnjakom polena pod noge metati. V Trstu so bili nekateri narodnjaki precej protest zložili in že je krožil na podpisovanje. Tudi je bil veljaven rodoljub Matičar pisal liste na več poverjenikov po vsej Sloveniji z nasvetom, da moramo kaj storiti. Glasovanje in sklep v Ljubljani sta nas prehitela, in in to nam je prav; za to opustimo daljše korake. Z veseljem in vseskozi z odobravanjem smo brali dr. Razlagov možat govor in primerjaje ga z odgovorom dr. Bleiweisa v „Novicah“, videli, kje je miren preudarek in kje strast, ki meni, da bo kaj dokazala, ako zaničljivo govori o narodnjakih, kateri so vendar z deli pokazali, da so tudi naši in poštenjaki. Mnogo Matičarjev na Primorskem je že žugalo z odstopom, če se bo tako gospodarilo. Jaz mislim, da bi tak odstop napačen bil. Temveč treba je, da pristopijo še vsi drugi narodnjaki, ki niso še vpisani, k Matici. Zmerom ne bode tako, če bomo hoteli. Če se pa odtegujemo, potlej še le prav se začne „po domače“ delati. Enkrat bo menda vendar prišlo kaj več plodovitega duševnega življenja v to važno narodno društvo.

Iz Kastva (na Primorskem), 15. julija. [Izv. dop.] Kar človek v srci čuti, to tudi drugim rad oznani. Ko smo mogli imeti učitelji Voliskega okraja 15. t. m. prvi učiteljski razgovor ali konferencijo o šolskih zadevah, obiskovanji šole itd., sešli smo se na ta dan v jutru v ponosnem kastovskem gradu. Po dokončani božji službi idemo v narodno čitalnico, kjer smo zvrševali naše naloge, vse samo v domačem jeziku. Tožili smo tudi nadloge zaradi slabe in neredne plače tu pri nas v Istri. Zagotovila se nam je boljša — prihodnost. Med obedom v čitalnici so se vrstile mnoge napitnice in prepevale slavjanske pesmi. Držali so se mnogi govori, med katerimi nij pozabil gosp. Staidel nesrečnih bratov na Češkem, in nabralo se je za te 8 forintov in 70 kr. Na to si še enkrat napijemo ter se podamo spremljeni od gosp. Antona Rubeše, kastovskega glavarja, g. Staidelna in g. Jelušiča, c. k. poštarja, k g. Marotovi gostilnici, kjer se še vsak s kapljico pive pohladimo se poslovimo in na dom odlazimo. — Hvala kastavskim rodoljubom! da so nas tako počastili, da so nam čitalnično dvorano v pogovor in razveseljevanje prepustili. Bog daj, da bi bil ta prvi naš sestanek mladini v korist in domovini v brambo!

Iz Jelšan, (v Istri) 22. julija. [Izv. dop.] Naj mi narodni organ, mnogobrani „Slov. Nar.“ dovoli prostor za nekvo pritožbo. — Fara v Jelšanah je ena največjih fará na deželi v Tržaški škofiji; broji po šematizmu pet tisoč sto in šest in dvajset duš, upravljena po treh duhovnikih. Jelšanskih dveh kaplanov stanovanje je v takem sla-

bem stanu, da sta bila primorana se na občinskega poglavarja že večkrat ustno in pismeno obrniti, in ga prositi, da bi dal kaplanijo vsaj na toliko popraviti, da jima bode mogoče za naprej v njej stanovati. Obljubilo se jima je mnogo, a storilo — nič! Pa vendar-le je pobiral berič župana (podestá) Matija „Calcicha“ po naši Kalčiča) denar za popravljenje kaplanije, ali potem ko ga je pobral, se župan nij zmenil ne za kaplane ne za kaplanijo. Kam da je župan ta denar djal, to sam Bog ve! Nij pa še zadosti, da župan „Calcich“ svoje dolžnosti ne spolnuje, ampak še več: on tudi iz ojníc skače, ker se v tuje pravice meša, kar je proti postavi. Matija „Calcich“ župan, vrli župan, je prodal travo na pokopališči nekemu svojemu zlahtniku za krmo živini, kar je proti zapovedi našega škofijstva, katero zapoveduje, da se ima trava na pokopališčih pokositi, posušiti in na istih mestih sežgati. Drugič, on je pri tem samovoljno delal, ker nij vprašal dovoljenja dveh vasi, Lisa namreč in Skalnice, katere pod njegovo poglavarstvo ne spadajo, a imajo vendar-le kot farni vasi tudi svoj del in svojo pravico na Jelšanskem pokopališču. Čujte kaj je še izustil Matija „Calcich“ župan! Pretečeno leto nam je strela farne cerkve stolp razrušila, a Matija „Calcich“ župan se je odrezal, da dokler bo on župan, se ne bo stolp z nova zidati začel! Ker se iz tega vidi, da je on Matija „Calcich“ svoje vsegamogočno županstvo razširil ne le čez občino ampak tudi čez cerkev, kdo bo trdil, da ne bi njemu tudi enkrat v glavo palo v farni cerkvi tudi konje k oltarjem privezati in jim na njih krmo jesti dati, kakor je računil Turck na Trsatu oltarju Matere Božje storiti, ki mu je bil Bog pa račun predručal.

Iz Zagreba, 23. jul. —ič. [Izv. dop.] Hoče se mi zdeti, da naše javno mnenje prav ne ve, kam bi šlo. Srce njegovo je pri stranki „resolucijonistov“ Makanea in drugov, pamet pri starih oportunistih. Vsled tega nij opazovati nikjer tiste vesele zadovoljnosti nad tem, da smo kaj zdatnega dosegli. To čuti tudi organ večine narodne stranke „Obzor“, in v uvodnih člankih večeraj in denes polemizuje proti Makaneu in proti Miletičevi novosadski „Zastavi“, katera se je naravnost na stran dr. Makanea vrgla in starejši narodni stranki prorokuje, da ne bodo dolgo politikovali. Včeraj je „Obzor“ dokazoval, kako bi se ne bilo nič doseglo, ako bi se bila Makaneva resolucija namesto adrese sprejela, — denes pa odbija v članku pod naslovom „nevjera federacije“ glavno in najčeščije očitjanje proti saboru, namreč: da je narodna stranka izneverila svoje slovenske brate v zdanji opoziciji proti razdeljenji gospodstva med Nemci in Magjari. „O.“ opominja,

gič deliti prsten in to se tako dolgo godi, dokler vseh oseb ali angel, ali pa vrag na svoji mesti ne odpeljeta.

Ko se to konča, stopijo angel, vrag in sodec skup, da se posvetujejo. Vzamši tri palčice zaznamljajo jih, katera je angeljeva, katera vragova in katera sodčeva. Te palčice položijo zaporedoma po sobi, zatem vse iz raja in pekla pozovejo, da morajo prek njih iti neznajoči čegava je katera, ali vsak mora na eno stopiti. Te tri palčice zovejo se „čuprija“ (most) k temu mostu stopi sodec ter onim, ki na prvo palčico stopijo, na eno; kateri na drugo, na drugo; a kateri na tretjo, na tretjo stran iti zapoveda. Še le zdaj se spozna čegava je katera palčica bila, ko namreč angel, vrag in sodec vsak k svojemu društvu pristopi. Potem pelje angel svoje v nebo, vrag svoje v pekel, a sodec pusti svoje na zemlji, vsak svobodno gre, kamor ga je volja.

2) „Lončičak“ se igra tako -le: Deklice se združijo v kolo, ena od druge na tri, ali štiri korake oddaljena. Vsaka pred se postavi piskrič, (lončič), ki jej služi mesto deteta. Med tem ena izmed njih krog kola idoča govori: „Mali lončič brzo pokipi“, in vsako s spletenim robcem (plete-nom maramom) udari, ki se nazaj ozre. Za kra-

tek čas ena iz kola vpije „na solč“, (t. j. na mesto) in zdajse morajo premenjati, no tako, da vsaka po en piskrič zgrabi. Pri tej priliki mora tudi okolo hodeča skrbeti, da enega dobi, in na tak način ena brez njega ostane, ki začne igro iznova. Ta igra se igra po letu v hladni senci gostolistnatih lip, a po zimi pa v topli sobi. Lončičak se zato zove, ker lončič (piskrič) pri ognji hitro prekipi in sedeča detca še brže izgubijo potrpljivost.

3) „Zob“ (oves) se predaje po priliki tako: Ko se spravi mladina obojega spola v red, izbere se iz družbe dve deklici, od katerih je ena „sudac“ a druga „kapetan“. Za tem gre „kapetan“ od ene do druge osebe in vpraša: „pošto kume zob?“ Povprašana oseba pove po svoji volji ceno, in to tako visoko, da „kapitan“ ne more plačati. Zdaj začne „kapitan“ ž njo trgovati, kar tako dolgo traja, dokler se ta oseba ne nasmeje, ali pa katere besede, ki jo je že pred pregovorila, ne ponovi. Ako se to zgodi, mora dati „sudecu“ za svojo pregreho zastavo (zalog). Zastavljajo se navadno robci, cvetje, ali druge malenkosti. Ko so že vsi igralci zastave izdaval, stopi „sudac“ v krog, vteknovši roko v robec, v katerem so zastavljene reči zamotane, reče: „Kaj je ta zaslužil, čega zastava je v moji roki?“ Na to „kapetan“

izreče sod. Kazen je na primer: da krivec mora iti na dvor in tri laži in tri istine prinesti, ali da mora vse po redu poljubiti itd. kakor pri navadni igri (Pfänderspiel). To igro igrajo celo gospodične odličnih obitelji po mestih, ko so v večjih društvih.

4) „Žmirke“ se igrajo tako: Predno deklice stopijo v kolo, vzamejo kol ter se ga z rokami tako poprimejo, da se roka roke tišči. Ko se to zgodi, potem tista, katere roka je najspodnja, jo položi na najgornjo, in tako dalje, dokler ne pride na kraj kola. Tisti, ki ima odzgoraj roko, zavežejo z robcem čvrsto očesa in se na tilnem krog nje v kolu obračajo. Zdaj se „čorava baba“ (tako zovejo tisto, kateri so oči zavezane) okolo optače, dokler ne tresne pred eno ali drugo v kolu se gibajočih deklic, z nogo ob tla, na katero znamenje kolo na mah stati ima; potem mora ona, pred katero „čorava baba“ stoji, od sebe dati nekaki nečlovečji glas, da je ona po njem ne prepozna, drugače bi morala sama postati „baba“. „Čorava baba“ uganja namreč po glasovih, kdo pred njo stoji. Ako do tretjega ne ugane, potem se giblje kolo dalje, ako pa ugane, razveže si robec ter ga priveže onej na oči, katere ime je pogodila, ki mora zdaj biti: „čorava baba“. Ako

da so Hrvatje, razen Češkega, vse svoje slovanske brate našli ali v dunajskem ali peštanskem zboru. Na dalje pa razpeljuje, da ako bode s sedanjim postopanjem posrečilo se Hrvatom svojo zemljo zediniti in z dobrimi zakoni in reformami obogatiti jo, našla bode prihodnost dosti moči za politiko v njej. „Naša sloboda i politička snaga (moč) ne može biti štetna (škodljiva) nikojemu nevoljniku, kamo li slavenskemu bratu“, konča „O.“

Financijski odbor ima jako pridno svoje seje. Našel je, preiskavajoč denarno gospodarstvo, velike neredne. Tako se govori v poslanskih krogih, da je razban Rauch ravno predno je odstopil, od početka leta 1871 vzdignil vso svoto 20.000 gold. ki jih je prejšnji sabor dovolil za „disposicionsfond“ leta 1871. Kam jih je dejal? Ali se bodo odvažili, na strogo odgovornost klicati ga?

Zanimljivo je držanje magjaronskih listov. Čutijo menda, da se suše jasli, iz katerih sta „Agr. Ztg.“ in Erdödijev „Narod“ zobala, za to se ljutijo na, prej v nebesa povzdigovanega barona Prandau - a, kateremu se ve da drugega ne morejo očitati nego da je „homo novus.“ „Agr. Ztg.“ prinaša včeraj dementi od Prandaua, v katerem ta govori, kakor da bi on imel ban postati, preklicuje.

Iz Prage 23. jul. [Izv. dop.] Zdaj v politično suhih časih pečajo se češki novinarji, kakor tudi „Slov. Nar.“ bolj z domačimi vprašanji. Na ta način je prišlo na dnevni red vprašanje o češki univerzi. Pred nekoliko dnevi so pisali „Narodni listy“ članek v zmyslu: „dajte nam češko univerzo, popolnem ločeno od zdanje praške po večini nemške.“ Ta glas je v nemškem novinarstvu velik hrup zbudil, ker dozdej Čehi niso hoteli novega vseučilišča, temuč so zahtevali, da se na praškem vseučilišči popolna ravnopravnost uvede. Zdaj so pritegnili tudi drugi listi k temu; razen vseh manjših tudi „Prokok“, ki denes prinaša članek „rozdeleni university praške v nemckou a českou.“ „Pokrok“ razvija, da kakor stvari denes stoje, kakor se Nemcem za nemške šole mudi, tudi Čehi lahko odstopijo od svoje pred šestimi leti storjene terjatve po vsej praški univerzi, in se zadovoljijo z nasvetom, kateri je v zadnjem času od nemške strani storjen bil: z ustanovitvijo ene češke univerze poleg obstoječe nemške. To se ve, da bi vsi češki učni pripomočki, ki so že zdaj na praški univerzi prešli na novo. Tukaj so torej Čehi sklenili Nemce za besedo prijeti. Leti, ki so posebno v „Deutsche Ztg.“ v „Tagesbote“ in celo — v rajhsratu enoglasno Čehom to ponudbo storili, bodo zdaj imeli priliko, dokazati ali besedo drže. „Pokrok“ nasvetuje v ta namem naj posebno češke

občine na cesarja pošiljajo peticije. V tej reči so Čehi pač spoznali, da je boljši vrabec v roki kot golob na strehi.

Včeraj je imel zopet češk časopis „Koruna Česka“ tiskovno pravdo pred nemškimi porotniki in je bil redaktor enodlasno nekrivega spoznan. — V Pragi pa se konfiskacije nadaljujejo; vsak dan ta ali oni list na vrsto pride. Te dni se je prigodilo, da je državni pravdnik konfisciral tukajšen list „Börs. Corr.“ zavoljo „odprtega pisma ministru Glaserju“. Pred konfiskacijo je bil urednik pod kovertu en eksemplar poslal ministru in čez nekaj dni od Glaserja dobil — pohvalo za odkrito govorjenje. Torej eden konfiscira — drug hvali! pa vsi za en voz vlečejo.

Iz Dunaja 23. jul. [Izv. dop.] Meni se zdi, da se bode moč avstrijskih Slovanov, kateri so za denašnji hitroživi čas res malo kasno delati začeli in kateri sploh pravijo: „bog nam daj samo še 15 — 20 let časa za delo, pa smo dobri in varni in rešeni,“ — da bode naša moč še prav lepo imela čas razviti se. To posebno, kar se tiče naše glavne nevarnosti, namreč od strani posebne Prusije. Ta Prusija nam hvala bogu nij tako nevarna, kakor se je videlo precej po predlanski vojni. Ne samo da se mogočno zopet dviga maščevalna Francoska v republiko, temuč tudi notranje razmere v Nemškem so za nas Slovane po vsem izvrstne, to je take, ki moč Nemštva neizmerno slabé in jo bodo čedalje bolj slabile. Nemčija je lani bila na vrhuncu svoje moči, zdaj leze ali pada s tega vrhunca doli, in to brzo. Razdor notranji je — in posebno bode — na Nemškem večji nego je za Nemce dobro. Mnogo je bilo zadnje dni brati javkanj po nemških novinah, kako se po Vrttenberškem, Badenskem, Hannoveranskem, Bavarskem javlja duh federalizma t. j. protipruski duh. Ta duh pospešuje svobodo, pa slabi tisto poželjivost prusko-nemškega grabeža, ki je nam edino nevarna.

Berem te dni, da pruski vojaško-strokovnjaški časniki tarnajo na bavarsko vojsko in svetujejo, da se morajo v vsej bavarski vojski odpraviti domači oficiri, sosebno višji, in nadomestiti s — pruskimi! Proti temu bodo Bavarci. Iz tega kakor iz drugih se bo rodil razdvoj, in ta je dober za nas, ki se imamo bati pruskih prisvojevanj. To pa nam je tudi znamenje, kako bi Prusi ravnali z nami, če že z brati po krvi in jeziku, hočejo tako ravnati, da jim vse vzemò. Dobro je tedaj, da imajo obilo težkega boja doma v Nemčiji, da tako ne bodo mogli misliti na boje drugod.

In v tem je tudi za nas Slovane in Avstrijce izvrstno, da je Bismark začel boj proti katoličanstvu v Nemčiji.

Katoličanstvo v Nemčiji je močnejše nego si

mi domišljamo. Tam se katoliki, tudi izobraženi, in celo oni s svobodoverskimi načeli naduti, čutijo kot katoličane že zaradi tega, ker so v dotiki s sosedi protestanti. Boj torej, katerega je Bismark in z njim prusovstvo, začel proti katolicizmu, bo velik notranji boj v Nemčiji postal, in konec vsega bo vendar le ta, da se bo izkazalo, ka v tej reči, pred dovršenim zedinjenjem Nemčije, Bismark nij bil državnik. Ta notranji boj bode, baš zaradi žilavosti katoliškega elementa, Nemčijo neizmerno slabil in nesposobno delal za akcijo na zunaj. Liberalci po šabloni, frazeologiji, so se ve da polni navdušenja za Bismarka kot tresitelja jezovitov. No, čakajmo — a porabimo mi Slovani svoj čas, ki ga nam ti prizori dadó. Ukrepimo se med tem in pripravimo se!

Politični razgled.

Od nemško-„liberalne“ strani smo sicer vajeni vseh krivih nauk in spačenosti, vendar nas dunajska „N. Fr. Pr.“ v svojem najnovjšem broji, pišoč o delegiranih porotnih sodbah, s posebno nemško „liberalnostjo“ iznenadja. Temu listu nij prav, da nemški porotniki na Češkem češke urednike nekrive spoznavajo. Daje jim torej različne migljaje, češ, da najbrž zato ne obsojujejo, ker jih je strah videti se enostranskimi. Opominja jih, da Čehi iz tega sklepajo, da so (Nemci) za federalizem, da Čehi nemškim porotnikom surovo zmerjanje na glavo mečejo (einen groben Schimpf an den Kopf geschleudert . . .), da te sodbe „prevzetnost Čehov bude“ itd. Vse to ima namen, nemške porotnike opominjati, naj mečejo češke urednike v ječo! — To je vendar že največja pefidija, da žurnalista v zapor pehá, to omadežuje vse nemško časopisje in liberalno ime, to karakterizuje nemško svobodoljubje in nemško kulturo, kakoršao mislijo trositi ustavoverci med nami! Tako piše list, ki hodi na čelú ustavovercev in katerega „liberalno“ ministerstvo za svoj priznava!

Kronprince nemške države je došel 23. t. m. v Ischl in bil od cesarja Franca Jožefa in cesarske rodovine sprejet.

V „N. Fr. Pr.“ se iz Pešte telegrafira, da je 23. t. m. odpotoval ogerski finančni minister Kerkapolyi v Zagreb, kjer bode imel s hrvatsko regnikolarno deputacijo dogovore o novih naredbah glede hrvatskih financ.

Shoda srbskih rodoljubov v Novem Sadu se je udeležilo 300 članov iz 44 občin Bačke, Banata in Srema. Postavljeni so kandidati za volitve v cerkveno-narodni zbor.

Iz Bosne se v „Zastavo“ piše da se Turki neprenehoma boje ustanka v Bosni in Heregovini.

ne more dolgo pogoditi, potem jej na vse načine nagajajo: ena jo vsčene, druga sune, tretja jej v uho zakriči itd. Slednji začno peti, ali pevaje se morajo hitreje gibati, da jih po glasovih ne spozna.

5) „Pčela“ se igra tako: Predno začno igrati, izberó si gospodarja in tata, po tem vsi okolo mize sedejo (gospodar na prvo mesto) in naslonejo na njo glave tako, da ne morejo videti kaj se okolo njih godi. Zdaj pride tat, vzame palico v roko in začne ž njo po mizi peckati, a gospodar nepodignoši glave ga vpraša: „Tko to kume tače?“; tat odgovori: „ja kume, ja!“ Potem gospodar: „nemej mi koje pčelčice ukrasti“: tat neprestano okolo hodeč odgovori: „neču kume, nedò bog!“ Izgovorivši poslednje besede se najzadnje pčele s palico dotakne, ta tiho vstane in gre za tatom na skrivno mesto. To tat ponavlja, dokler ne pokrade vseh pčel. Zatem gospodar vstane in vpraša: „kume, jesí l' vidio moje pčelice?“ A tat mu odgovori: „nisam kume, nedò bog!“ Zdaj gospodar tata pokliče, da gre ž njim iskat pokradenih pčel, govoreči: „pomozí mi, kume pčele tražit!“ a tat veli: „hoču kume, dao bog!“ Potem gresta oba pokradenih pčel iskat; ko je najdeta na skrivnem mestu, reče gospodar: „Vidiš kume, moje pčele?“ a tat: „nisu kume, nedò bog!“ Na te drzne ta-

tove besede, se gospodar razjezivši zakriči: „moje pčele ovamo ajdete!“ Na to vse, katere so na njegovej strani, gredo ž njim na odločeno mesto, druge pa jezne, ker so se one od njih oddelile, zaletavajo se v nje in je bodejo. Ta svaja traja tako dolgo, dokler ena ali druga stranka ne zmaga, ali dokler njiju gospodar in tat ne pomirita. Gospodar svoje odpelje, a te, ki so ostale pri tatu, spremenivše se v ôse odletijo v šumo.

6) „Sugreb.“ Deklice se zbero in ena izmed njih vzame v pest toliko slamice, kolikor jih je. Vsaka mora jej iz pesti eno slamico potegnóti, katera dobi največjo, mora biti „mrtvac“. Na mah jo polože na travo, ona sklene roki in zažmiri. Zdaj velja „mrtvac“ „nakititi“, (olepšati) ali pred se dogovorijo in odločijo, katere bodo ga kitile, katere pele in katere naricale (wehklagen). Zdaj gre vsaka na svoje opravilo: ene kitijo „mrtvac“ s cvetjem, druge ga z robci pokrivajo. Med tem pevkinje pejejo:

„Umre naša Marica
Tudjój majei na krilu,
Zovimo joj sestricu,
Neka drži sviđicu,
Zovite joj Damjana,
Nek donese tamjana,
Zovite joj Huzmana,
Nek donese ruzmana.“

Za tem začno „narikače“ (Klageweiber) naricati in ena drugo vprašati: „Gde čemo ju zakopat?“ na to druga odgovori: „u bašču pod naranču.“ Potem vsaka redom „mrtvac“ poljubi in zdaj jo vsaka prime, kder jej je mogoče, da bi jo odnesle. Na to se „mrtvac“ izbudi, skoči kvišku in deklice razpodi. Katero prime, mora biti „mrtvac“. Ta igra je redka, ali ima več imen p. karmína, mrtvačina.

7) „Kvočka“. To igro igrajo mladeniči sami. Vsi po redu eden drugega čvrsto preko pasa primejo, izmed njih se zove prvi, ki vse za saboj vodi, „kobac“, a drugi, ki se kobca drži, pa kvočka, drugi so vsi piščenci. „Kobac“ ima spleten robec ter neprestano sem ter tja se zaletavaje govori: „u kas, kas, kas!“ Za njim stopajo vsi. Kvočka pazi dobro, na katero stran se kani „kobac“ obróti, in kadar zapazi, zakriči: „u kvoc, kvoc, kvoc!“ da se najzadnje pišče dobro pazi, kajti, ako ga z robcem udari, mora izstopiti in o njem se reče, da ne živi več. „Kobac“ pa neprestano zdaj z ove, zdaj z one strani meri na pišče, dokler ga ne dobi, kvočka pa pozorno in marljivo opominjaje kvoče: „u kvoc, kvoc, kvoc!“ da se piščenci dobro čuvajo. Ko so že piščenci vsi mrtvi, loti se „kobac“ kvočke, a ona glasno zakvoče: „u kvoč, kvoč, kvoč!“ ter vse piščence sebi na pomoč pozove. Zdaj vsi vskup složno na „kobca“ planovši ga večkrat pošteno naklestijo.

Za to je pri Bihaču, Lijevnu, Banjaluki vsega vkup 12.000 mož tarške vojske za strašilo. Ravno toliko je je v Heregovini. A ta vojska je bosa in gola, strašno neredno se jej plačilo daje in demoralizacija je tako velika, da turški oficirji sami spoznavajo, da nij zadostna, a niti za prvi mah, ako bi bili vstajniki kolikaj edini med soboj.

Razne stvari.

* (Ljubljanska občina — in Belgrad.) V najnovejšem broji nam došlega srbskega lista „Vidov-dan“ čitamo, da je med onimi občinami, katere je belgradsko mestno starešinstvo pozvalo, naj se z deputacijo dveh odposlancev, katera bosta po „staroslovanskem gostoljubju“ v Belgradu sprejeta, 22. avgusta udeležiti velike slavnosti objavljenja polnoletnosti srbskega kneza Milana, — tudi mestna občina ljubljanska pozvana. Ker je v ljubljanskem mestnem odboru samo slova-nožrtni duh v vladi, bode gotovo to jugoslovansko vabilo od ljubljanskih mestnih „očetov“ pod klop vrženo. Tudi ljubljansko-nemški možički v Belgradu nemajo kaj iskati. Zatorej, da se ohrani slovenska čast pred našimi jugoslovanskimi brati, nasvetujemo ljubljanskim narodnjakom, da razlo-živši naše okoliščine, prijave dva narodna moža, ki bosta šla v Belgrad zastopat Slovence.

* (Iz Razdrtega) na Notranjskem se nam piše: Poslali smo od podnanaške čitalnice g. Petru Kozlerju, kateri je tudi častni občan Razdrtski, diplomu, s katero je imenovan za častnega uda našega narodnega društva. V tej diplomu se pravi: „Davno uže ste, stavni gospod, posvetili svoje delovanje naši deželi in našemu narodu. Eden prvih ste stopili v kolo tistih mož, katerih blagi namen je bil, rešiti naš narod duševnega in gmotnega propadanja, in vspeh je očividni. Vsi Slovenci so Vam iz dna srca hvaležni, mi Razdrčani pa toliko bolj. Spoštovaje vse Vaše zasluge je naša mlada čitalnica v seji 15. marca 1872 Vas soglasno imenovala svojega častnega uda in hotela tako tudi sebe počastiti. Bog Vas živi in nam hrani še mnogo let!“ (Slede podpisi.)

* (Ljubljanskemu občinstvu,) katero pošilja oznanila v „Slov. Narod“, priobčujemo, da je „Annoncen-Bureau“ v Gregoričevi hiši na velikem trgu (pri „Divjem možu“) pooblaščen sprejemati inserate za „Slov. Narod“ in z inserati o stroških se pogajati ter prejemati novce.

* (Imenovanje.) Gospod Mihael Žolgar, dozdam profesor na gimnaziji v Kranju, je imenovan za profesorja na gimnaziji v Celji, in gosp. Adolf Nitsche za profesorja na gimnaziji v Mariboru.

* (Kako znajo naši poštni uradniki slovensko.) Naša tiskarnica je poslala 1. maja t. l. neko pismo v „Ribnico na Štajerskem“, kateri kraj je samo nekaj železničnih postaj od Maribora, a vendar je adresat pismo še le 12. maja v roke dobil. Zavitek pisma je bil ves popisan z učenimi opazkami poštnih uradnikov, ki so pismo pošiljali na Kranjsko, na Koroško in bog ve kod še, predno so iztuhali, kaj se pravi „na Štajer-

skem“. Eden uradnikov je n. pr. na pismo zapisal „wahrscheinlich Krain“, drugi „Reifniz bei Klagenfurt, bei Völkermarkt“, „Reifniz in Krain“, zadnjič je enega vendar sveti duh razsvetlil in zapisal je z rudečo olovko na addresso: „Steuermark“; zopet drugi pa je bil celo toliko moder, da je opazil „Reifniz bei Fresen“. Ako so poštni uradniki že toliko leni, da se ne uče slovenskih imen poštnih uradov na Slovenskem, kar je njih dolžnost — toliko se vendar mora od vsakega poštnega uradnika na Slovenskem terjati, da razume, kaj je „Štajersko“ in ne napravlja takih nedostatkov, da pisma iz Maribora v štajersko Ribnico, ki so v nekih urah lahko v adresatovi roki, še le v dvanajstih dneh na svojo addresso dohajajo.

* (V Čatežu) vstric Brežic je toča tako hudo pobila, da so pridelki na poljih in po vinogradih večidel pokončani.

* (Železnica po slovenskih Goricah.) Gospoda Demartean in dr. pl. Tarnoczy sta dobila dovoljenje delati tehnične priprave za železnico iz Celovca čez Lipnico v Radgono s stransko črto čez slovenske Gorice v Ptuj. Ta stranska črta bi se ob Pesnici ločila od glavne in bi šla med drugim čez kraje: Arvež, Luče, Sv. Jungerta, Sv. Marjeta, Pesnice, Šetale, Trnovec, Podvince, Rogosnice do postaje južne železnice v Ptuj.

* (Iz Bleda) se poroča, da je zadnje nedeljo nadvojvoda Albrecht od železnične postaje v Lescah tja došel in eno uro tam ostal. Rajna žena nadvojvode Albrehta, nadvojvodinja Hildegarda, je zadnje poletje pred svojo smrtjo v Bledu bivala. Ker je telegram, ki je imel naznaniti dohod visokega gosta v Bled, v telegrafičnem uradu obležal, so se gostje po sprehajališčih razkropili in nijso pričakovali zmagovalca pri Custozzi.

* (Nad Varaždinom) se je onokrat oblak pretrgal in mnogo škode napravil.

* (V Vrbi) pri Žavcu je 20. t. m. strela v nek kozolec, ki je bil ves poln sena in žita, udarila in storila, da je zgorel.

* (Nesreče na železnicah.) Leta 1871 je z vsem 288 ljudi v nesrečo prišlo na avstrijskih železnicah. Med temi je 211 železničnih služabnikov. Smrt je našlo 118 železničnih služabnikov.

* (Službe.) Na realni spodnji gimnaziji v Kranju je izpraznena učiteljska služba za klasično filologijo. Prošnje do 20. avgusta. — Za spodnjo gimnazijo z nemškim učnim jezikom v Kočevji, ki se bode s šolskim letom 1872/3 odprla, je razpisana ena učiteljska služba za klasično filologijo in ena za matematično-naravoslovsko stroko z namestovalno porabnostjo za učenje zemljepisja. Prošnje do 15. avgusta t. l.

* (Železnice v zedinjenih državah severne Amerike) imajo vkup 60.852 milj. dolgosti in njih stavljenje je veljalo 3000 milijonov funtov šterlingov t. j. 30.000 milijonov goldinarjev a. v. Lansko leto je stavljenje železnic v zedinjenih državah stalo 225 milj. f. st. ali 2250 milj. gold. avstr. velj.

* (Pruska prevzetnost.) Po zadnji vojni je Pruso-Nemcem na vseh krajih svetá ošabnost prekipela. Tako se mnogo govori o „junaštvu“ pruskega pomorskega kapitana Bartscha, ki je, kakor kak pirat, navalil na dve vojni ladji republike Haiti. Predsednik te republike v posebnem pismu stigmatizuje „to v zgodovini vseh narodov nezaslišano dogodbo, ki pravico z nogami tepta.“ To je pač pruska šega.

* (Lakota,) ki je bila to leto v Perziji, je trem milijonom ljudi življenje vzela. V glavnem mestu Perzije Teheranu samem je 106.000 ljudi od lakote pomrlo.

Za nesrečnike na Češkem
je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenesek iz št. 83 „Slov. Naroda“	. . . 765	40
Gosp. Janez Kral — Iljaševce	. . . 10	—
Skupaj	. . . 775	40

Administracija „Sl. Naroda“.

„SLAVIJA“.

Gospoda
H. B. Dejanoviča
iz Zagreba
je sprejela zavarovalna banka „Slavija“ v definitivno službo kot potovalnega uradnika za jugoslovanske dežele. Dovoljujemo si tedaj imenovanega gospoda čestitemu p. n. občinstvu k sklepanju zavarovanj najgorkejšje priporočati. Glavni zastop vzajemno-zavarovalne prške banke „Slavije“ v Ljubljani.
Jan. Lad. Černy.

P. T.
S tem si dajem čast Vam naznaniti, da sem v začetku julija pod firmo

A. JURCA
v Celji na velikem trgu, v hiši g. Joh. Costa sen.
podružno kupčijo s špecerijskim blagom
odprl.

Priporočevaje Vašej pozornosti svojo novo ustanovljeno kupčijo, Vas ob enem zagotavljam, da hočem vedno si prizadevati s pošteno postrežbo, najboljim blagom in nizko ceno Vaše zaupanje doseči.

Opiram pa svojo priporočitev na občno zaupanje, katero se mi je do sedaj na Ptuj v enaki kupčiji že več let od strani občinstva, posebno v naših narodnih krogih toliko skazovalo.

(140—3) **A. Jurca.**

En izurjen pisar,
slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanji popolnem zmožea, dobi pri odvetniku dr. Guido Srebre v Brežicah (Ranu) takoj službo.
(138—3)

Borzni komptear in menjavnica dunajske komisijonske banke

Schottenring 18,

prejema vse kakor kod imenovane banke, menjaške, in borzne poste.

Naročila na tukajšnjem trgu in iz provincije se jako naglo, reelno in promptno izvršujejo in se vrednostni papirji in valute po borznem komptearu kupljene z obzirom na vsakokratno stanje denarnega trga pod najbolj cenimi pogoji obdeljujejo.

Poslovne prostornosti so vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer brez prenehanja občin tvu odprte.

(131—4)

Liebig'ov Kumys-ekstrakt

od dunajske zdravniške oblasti kot zdravilo priznan in od krakovske učene družbe posebno priporočan, po soglasnem pritujanju medicinskih fakultet prvo vseh do zdaj proti pljučni sušici poznanih in rabljenih zdravil.

Taisto ozdravlja brž in sigurno: **jetiko**, (celo v razvitem stanju) **tuberkulozo** (prikazki: kašljanje krvi, hektična groznica, zaanjkovanje sapa) **zelodčni, črečni in bronhialni katar**, **anēmijo** (ubošivo krvi) vsled dolgih bolezni in nadejjevanega rabljenja merkurijala, **chlorosis** (bledokrvnost), **asthma**, **sušenje**, **hopenje hrbtnega mozga**, **hysterijo** in **slabost živcev**.

Za steklenico I gold. a. v. Kiščice od 4 steklenic doli do vsake mere. Razpošiljanje na vnenje oskrbljuje generalni zálog

„Kumys-Heil-Anstalt“

Wien, Mariahilferstrasse 36. Bern (S. Friedli jun.)

NB. Dozdaj brez vspeha — z medicino — zdravljeni bolniki naj zaupno z Liebigovim ekstraktom zadnji poskus naredo.

(106—19)